

EMINENTISSIMO PRINCIPI CARDINALI
 DVCI DE RICHELIEV,
 FRANCIÆ PARI ARCHITHALASSO, &c.

 VÆ summam scriptis gratiam conciliant sermonis dignitas & lepos, rei notitas, eiusdem cum reliquis comparatis, ceteraque eiusmodi ornamenta, de te cogitantem me deserunt, PRINCEPS EMINENTISSIME. Quid enim tanto dignum nutu, quid no- & non prius dictum proferam post tot attritis arundines & disruptis calamos dum tuas assidue exarant & cœrunt occurrunt laudes, quæ reliquis semper magis placere quam tibi? Et quæ conatibus mortalium compararem tam sublimes actiones quæ nedium hominis sortem sed mentis illius captum transcendere meritis iudicantur. Sed ea dum hinc mihi moras iniiciunt, riger inde officium, nec finit ut quæ mea tam dextro numine beantur studia illum ingrati animi vestigium relinquunt. Ecce igitur quam olim Archimedes auctæ coronæ proportionem larvis inuenit, eandem hanc minoræ lætitiæ perfusus, in Heroe describendo, tecum reperi, PRINCEPS EMINENTISSIME, in quo singulares nature dotes admiranda viam straverunt eruditioni. Siquidem Augustus hæc corporis dignitas, imperatoris ille ocalorum ardor, comitis affabilitasque sermonis, flexanima oratio, quæ in audientium animis mollescit in- fluens ipsos quocumque incubuit quadam veluti machinatione contorquet; Adorū illa integritas, magnitudo ista animi, & nunquam si cœlum ipsum ruat, suo gradu dimo vendam constantia; quid multis mente potius concipienda, quam verbis enarranda illa virtutum congeries, cui formandæ multa vix sæcula sufficiant, hoc nostro in te invenit unde stupendo sit ætati nostre exemplo, de decori superioribus & summa posteris admirationi. Interim mihi sufficiat tæ tanto rerum oceano, cui exploran- do Theologi, Politici & quotquot reperiuntur profundioris doctrinæ viri se agnoscunt impares, Medicinam quoque nostram hausisse unde mea qualiscumque eruditionis speciem edam.

QVÆSTIO MEDICA

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE MERCVRII XXIII. FEBRVARII,
M. MICHAËLE MARES Doctore Medico, Moderatore.

864

An formosi Temperatissimi?

TSI inter naturæ opera multum interest: in eo tamen singula consentiunt, quod incredibile quodam ordine tenentur, certis numeris & commodatione constant. Quæ in re præclarè imitantur naturam ducem suam: quæ, ut sapientissima est, ita semper ordini constantissimè adhærescit. Certè non tantum orbis ipse, sed & singulæ illius partes ordinis opere florèt: ut eo incolumi saluæ sint, dissoluto, quàm primò labefactæ. Quamquam verò omnibus in rebus admirabilis quædam est ordinis illius ratio à natura pulcherrimè instituti, hæc tamen in divinâ hominis fabricâ multo illustrior est, qui naturæ iucundissimæ parenti vnicè charus atque cõmendatus fuit, ut in eo fingendo & perpoliando vim omnem consumplerit artis suæ: atque adeò illi ornamenta omnia tribuerit cumulata, quibus insignis pulchritudinis laude cæteris rebus antecelleret. Ille æternorum caducorumque particeps, nexus & vinculum vniversi, quamquam disparibus constans naturis, corpore & animo, tamen ex vtriusque partis conspirante in vnum cognatione suauissimum quendam concentum efficit, quo ima summis, terræ cœlestibus, mortalia diuinis, arduissimo vinculo colligantur. Animus quidem patris nostri melior foris accedit ante omnem organorum apparatus, atque singularum partium descriptionem. Et sanè æquum fuit formam vnâ omnium nobilissimam commodum sibi ipsi domicilium & quasi tabernaculum condere in quo velut in salubri loco atque amcenitatis pleno, maxima cum voluptate degetet, nec ex eo vnquam evolaret fartâ testâ ipsius optimâ temperie.

V MANVM corpus quancūq; vnū esse videtur continuitate partium in idem consentientiū, attamen ex contrariis elementorum naturis emergit, ex quibus tanquā ex primis rerū initiis & seminibus omnia procreantur. Hæc ipsa elementa homine vitâ functo à se non ægrè diuelluntur, atque singula suapte vi sedes reperiunt sibi à natura communi parente datas. Cum autem ad mixtorum generationem confluunt non antècū inuent amicitiam & societatem quam contrariæ aduersæque vires, quibus vnumquodque præditum est mutuâ repulsionē & actione remissæ retulæque fuerint: tum demum ex illis aptè inter se coniunctis & quasi concinentibus, temperies, forma mixti, omnisque pulchritudo nascitur. Temperies quidem princeps animæ instrumentum, omnisque adeo pulchritudinis pars, nil aliud est quàm cœtus & cõcursus quatuor primarum qualitatum vniuscuiusque naturæ consentaneus ad omnia munera obeunda. Etsi verò forma quæ cuique mixto præhicitur functiones omnes è suo sinu promittit, harum tamen procreatrix præcipuo quodam iure habetur, quas qualitatibus reconditis atque abditis vulgus tribuit: in quo non multum discrepat à sapientum opinione: ex forma enim emanant obsecræ illæ minimèque cõpertæ nobis quarundam rerum amicitia & pestiferæ dissensiones, quarum causam qui primis qualitatibus adscribit omnium Philosophorum sermone pervagatis à vero aberrare dicendus est.

D integritatem humani corporis non satis est particularum simplicium adesse congruam temperiem, nisi compositarum etiâ affulserit symmetria: consentiens scilicet figura, moles, numerus & connexio, quæ formantis facultatis robur & materiei vberitatem ac facilitatem demonstrant. Vt enim ibi plurimum est turpitudinis ubi formæ minimum, multum verò materiæ formam superantis; sic pulchritudinis multum exsistit, ubi formæ quàm plurimum, quæ artis & rationis dominium ostentat supra materiam: quam quidè rudem & otiosam, fingens calor, animæ opifex primarius, variè agitando ac verlando exornat & perficit, ac nisi ipsius caloris industriâ subiectæ materiæ contumacia eludat, ei suauissimum afflat pulchritudinis decorem. Et sanè si quid hominum generi tribuitur à naturâ id maxime est pulchritudo. Vnde formosos tantifecit antiquitas, ut eos Dei immortalis singulari consilio existimaret ad capeſſenda rerum, publicarum gubernacula destinari. Equum est enim illos cæteris hominibus præſſe, qui sunt multarū virtutum comitatu ornati. Formosi siquidem moribus suauissimis præditi sunt, humanitatis atque vrbانيتatis studioſi, ita tēperantes, ut nullo negotio sedent animi motus à ratione avertos, propensi ad clementiā: à quā magis sunt alieni deformes & qui sunt innato aliquo corporis vitio insignes. Est pulchritudo flos divinæ naturæ delibatus; vnde non solum suis illecebris oculos delinit, verum etiam animos mitificè capit, in iisq; sui amores incredibiles excitat. Illa duplex: altera ad animum refertur, atque posita est in splendore virtutis, totius vitæ æquabilitate & constantiâ, atque omnium perturbationum vacuitate; altera ad corpus pertinet: quàm, cum mēte, corpore, & deſcriptis constituant, optimè illi perspicuam habent, qui definiunt elegantem & commodam, atque ad naturæ vsus aptissimam omnium partium compositionem, cum coloris iucunditate quadam oculis blandiente.

T ex cuiusvis partis defectu labes toti inuritur, sic ex omnium partium, maxime verò quatuor principum consentaneâ temperie & conformatione, totius corporis exurgit integritas: quam consequuntur, sanitas, robur, pulchritudo, gratia: quæ quidem inter eas dotes, quibus homo bellis præstat, non postremas tenet, quam sibi ob temperamenti præstantiam, præcipuo quodam iure vèdicat. At ex hominum genere ii maxime pulchritudinis commendatione nobilitantur, qui egregiâ tēperie, quæ vera est pulchritudinis conciliatrix, excellunt. Et ætatibus, adoleſcentia pulchritudinis laudem cæteris præcipit. Inter anni tempestates, ver natiui & æſtatis æquilibrium, ut temperatissimum ita iucundissimum. Ex omnibus terræ plagis, illa pulcherrimos incolat salit atque procreat, quæ fruitur suauissimâ cœli folique temperie. Vnde frustra formosos requiras in iis regionibus, quæ aut solis ardore torrentur, aut nive ac pruina rigent, longinquo eiusdem syderis abſcessu. Temperatæ quæ appellantur zonæ, infinitâ pulcherrimorum hominum multitudine refertæ sunt. Ingenuè dicam, summa est in Gallis pulchritudinis gloria, ut cæteros hoc nomine vocent in discrimen dignitatis. In iis siquidem eximia est temperies, quæ ex æquo omnium qualitatum pondere æstimatur.

VLCHRITVDO non solum per se est optanda & cæteris anteponenda corporis bonis, verum etiam propter earum virtutum ornatum, quo stipata est atque circumſecta. Vix enim quisquam post hominum memoriam formosus ac ingenii heben fuit: ut neque deformis præstanti ingenio. Ille ipse humani generis vindex & assertor, tantâ fuit pulchritudine, eaque non fucata sed verâ & genuinâ, nullus ut esset qui non solo intuitu à cœlo delapsum iudicaret. Florebat scilicet in illo temperies optima ex elementorum æquilibratate, partium omnium atque humorum commodatio incredibilis, quæ insignis pulchritudinis sunt causæ effectrices. Singuli humores si exuperent, suoque dominantur corpus teneant, eximium illud decus corrumpunt, animi vim labefactant, & maximarum virtutum extinguunt igniculos. Cum autem sunt singulari naturæ munere quasi æquâ lance appensi, non solum corpus firmum efficiunt, nullisque morborum incurſibus opportunum, verum etiam animum præclaris virtutibus illustant, adeoque pulchritudinem pariunt, gratis omnibus & lepôribus affluentem.

Ergo formosi Temperatissimi.

Proponebat Lutetiæ EVSEBIVS RENAVDOT Iuliodunensis. A. R. S. H. M. DC. XXXIX.

DOMINI DOCTORES DISPUTAVRI.

M. Guydo Patin.
M. Iacobus Theuart.
M. Urbanus Bodineau. Med. Reg.

M. Antonius Sarr.
M. Guillemus du Pré.
M. Philbertus Morisset.

M. Simon Bazin, Decanus.
M. Nicolaus Pietre.
M. Iacobus Cousinor.

311.